

Stosunek do rządu w listopadzie

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Po kilkumiesięcznym okresie względnej stabilizacji notowań rządu, opinie o nim istotnie się pogorszyły¹. Obecnie są one zbliżone do rejestrowanych jesienią ubiegłego roku – w drugiej połowie października i w listopadzie.

POPARCIE DLA RZĄDU

Odsetek osób deklarujących poparcie dla gabinetu Mateusza Morawieckiego jest najniższy biorąc pod uwagę cały okres jego funkcjonowania. Do jego zwolenników zalicza się obecnie 29% badanych (spadek o 4 punkty w porównaniu z październikiem). Przeciwnych rządowi jest 41% ankietowanych (wzrost o 3 punkty). Obojętność wyraża blisko co czwarty badany (24%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020			2021										
	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
w procentach														
Zwolennicy	33	30	33	33	32	32	33	34	34	34	32	34	33	29
Przeciwnicy	43	45	42	40	43	44	40	40	35	38	37	38	38	41
Obojętni	20	22	20	22	22	21	23	21	27	23	25	24	25	24
Trudno powiedzieć	4	3	4	5	3	3	4	5	4	5	5	4	5	6

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (379) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

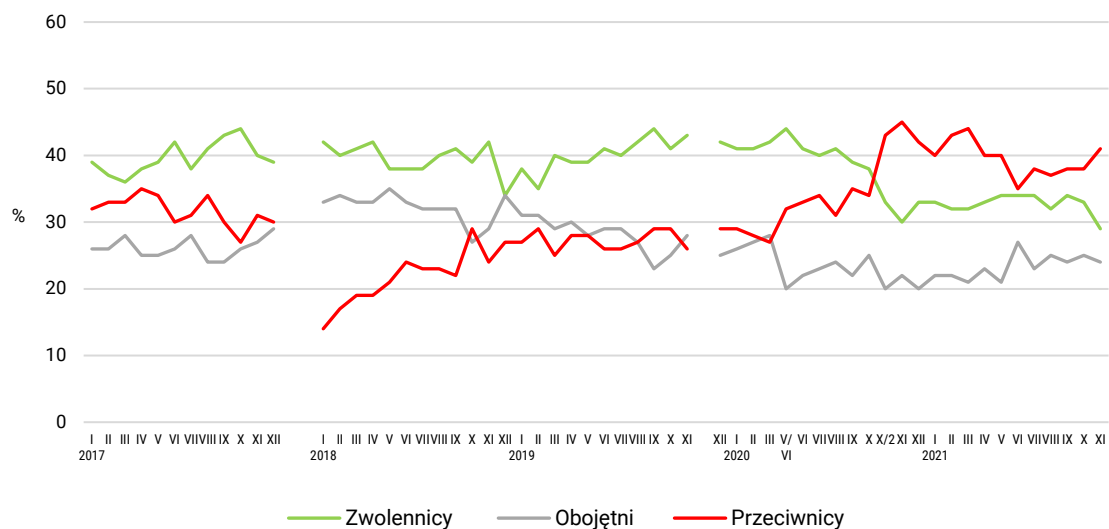
Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnim od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 4 do 14 listopada 2021 roku na próbie liczącej 1100 osób (w tym: 56,1% metodą CAPI, 29,8% – CATI i 14,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcje wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Nastawienie do rządu różnicują podstawowe cechy społeczno-demograficzne badanych, takie jak wiek, wielkości miejscowości zamieszkania, status społeczno-ekonomiczny: wykształcenie oraz wysokość dochodów *per capita* w gospodarstwie domowym. Gabinet Mateusza Morawieckiego ma względnie dużo zwolenników wśród osób w wieku od 55 do 64 lat (42%) i starszych (50%), respondentów z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (45%) oraz badanych o dochodach *per capita* od 1000 do 1499 zł (40%) i od 1500 do 1999 zł miesięcznie (38%). Przeciwnie rządowi są przede wszystkim osoby młode – do 34 roku życia (52%) oraz mające od 35 do 44 lat (53%), mieszkańcy dużych miast liczących od 100 000 do 499 999 ludności (52%) i więcej (65%), respondenci najlepiej wykształceni i sytuowani (63% z wykształceniem wyższym, 65% spośród kadry kierowniczej i specjalistów, 59% pracowników administracyjno-biurowych, 63% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 3000 zł).

Stosunek do rządu determinuje jednak przede wszystkim orientacja polityczna i światopoglądowa. Poparcie dla rządu wyraża blisko dwie trzecie osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne (63%). Z kolei ponad trzy czwarte identyfikujących się z lewicą (76%) deklaruje się w opozycji do rządu. Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym większe poparcie dla obecnej ekipy i odwrotnie. Wśród osób najbardziej religijnych: uczestniczących w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu odsetek zwolenników rządu sięga 64%, podczas gdy niepraktykujący w większości (61%) określają się jako jego przeciwnicy,

Rządzący gabinet popiera zdecydowana większość wyborców Prawa i Sprawiedliwości oraz partii koalicyjnych. Wyborcy ugrupowań opozycyjnych są mu na ogół przeciwni.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	87	2	10	1
Konfederacja WiN (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	16	67	17	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	3	76	21	0
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	2	85	13	0
Lewica (Nowa Lewica, Lewica Razem, PPS)	2	73	21	4

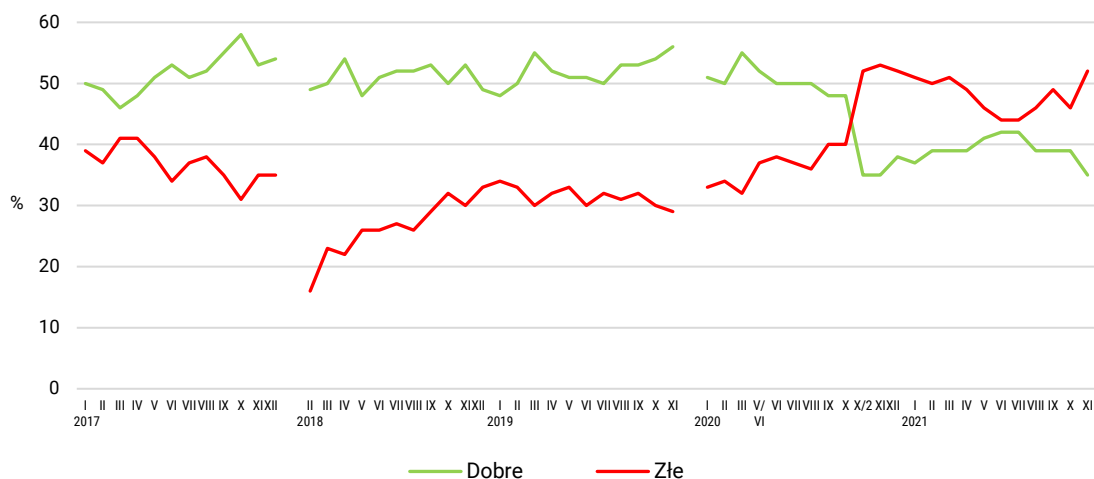
* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

W ciągu ostatniego miesiąca znacząco zwiększył się odsetek respondentów źle oceniających bilans działań rządu od początku jego funkcjonowania (z 46% do 52%). Jednocześnie ubyło osób pozytywnie postrzegających efekty jego pracy (z 39% do 35%).

CBOS

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020			2021										
	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach													
Dobrze	35	35	38	37	39	39	39	41	42	42	39	39	39	35
Źle	52	53	52	51	50	51	49	46	44	44	46	49	46	52
Trudno powiedzieć	12	11	10	12	11	10	12	13	14	14	16	12	15	13

Najwięcej krytycznych opinii pod adresem rządu wyrażają ludzie młodzi: do 24 roku życia (75%), mieszkańcy dużych miast, mających co najmniej 500 000 ludności (72%), osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (70% respondentów z wykształceniem wyższym, 66% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł wzwyż). Więcej zadowolonych niż niezadowolonych z rezultatów pracy rządu jest wśród respondentów w wieku od 55 do 64 lat (47%) i starszych (57%), mieszkańców wsi (44%), badanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (54%) i zasadniczym zawodowym (44%), a także wśród osób słabo sytuowanych (53% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* do 999 zł, 49% mających do dyspozycji od 1000 do 14,99 zł).

Postrzeganie działań rządu zależy jednak przede wszystkim od orientacji politycznej i światopoglądowej. Pozytywnie efekty jego pracy ocenia dwie trzecie badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne (67%), negatywnie – ogromna większość utożsamiających się z lewicą (86%), a także większość określających swoje przekonania polityczne jako centrowe (62%). Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym lepszy odbiór działań rządu.

Starania rządu doceniają głównie wyborcy Prawa i Sprawiedliwości. W elektoratach ugrupowań opozycyjnych dominują oceny negatywne.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	93	3	4
Konfederacja WiN (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	14	84	2
Polska 2050 Szymona Hołowni	7	89	4
Lewica (Nowa Lewica, Lewica Razem, PPS)	9	88	3
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	4	94	2

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

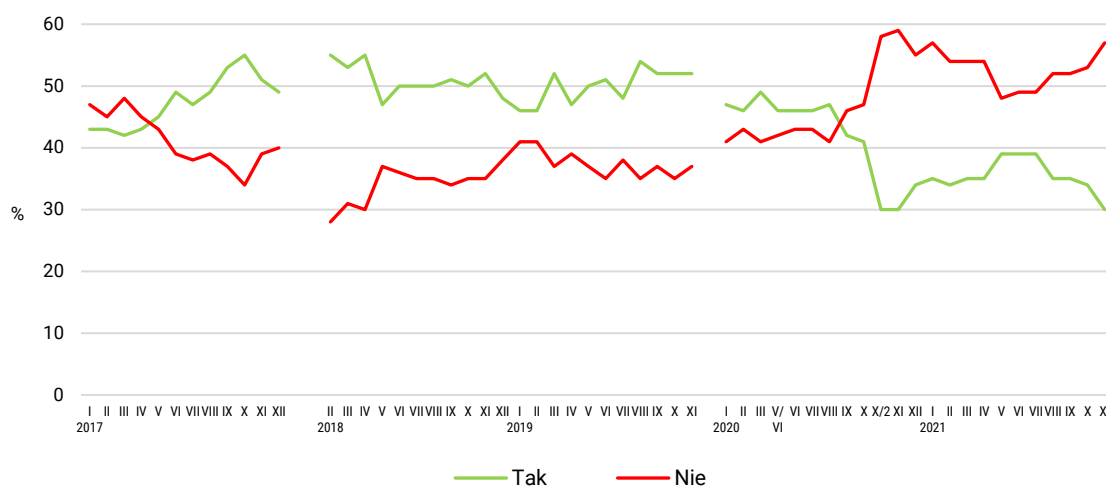
Pogłębił się krytycyzm w ocenach polityki gospodarczej rządu. Perspektyw poprawy sytuacji gospodarczej nie dostrzega 57% ankietowanych (wzrost o 4 punkty w stosunku do października). Przekonanie, że polityka rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej deklaruje 30% ankietowanych (spadek o 4 punkty).

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020			2021										
	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach													
Tak	30	30	34	35	34	35	35	39	39	39	35	35	34	30
Nie	58	59	55	57	54	54	54	48	49	49	52	52	53	57
Trudno powiedzieć	12	11	11	8	12	11	11	13	12	12	13	13	13	13

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Negatywne oceny polityki gospodarczej rządu dominują w większości grup społeczno-demograficznych, szczególnie częste są wśród osób do 44 roku życia (73%), mieszkańców dużych miast liczących od 100 000 do 499 999 ludności (70%) i większych (76%), osób najlepiej wykształconych i sytuowanych: z wykształceniem wyższym (76%), o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 zł wzwyż (73%). Deklaracjom zaufania do polityki gospodarczej rządu sprzyja starszy wiek, mniejsza wielkość miejscowości zamieszkania, niższy status społeczno-ekonomiczny.

Nadzieje na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu wyraża przeważająca część osób w wieku 65+ (49%) oraz badanych z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (47%).

Ocenę polityki gospodarczej w największym stopniu określa orientacja polityczna i światopoglądowa. Polepszenia sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu spodziewają się głównie badani deklarujący prawicowe poglądy polityczne (60%). Zdecydowana większość respondentów identyfikujących się z lewicą (86%), a także blisko trzy czwarte określających swoje przekonania polityczne jako centrowe (72%) nie wierzy w skuteczność polityki gospodarczej rządu. Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym większe zaufanie do rządu i jego polityki gospodarczej.

Nadzieję na poprawę sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu wyraża zdecydowana większość elektoratu Prawa i Sprawiedliwości. Wyborcy ugrupowań opozycyjnych nie są w tej kwestii optymistami.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana/Pani zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	83	8	9
Konfederacja WiN (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	14	79	7
Lewica (Nowa Lewica, Lewica Razem, PPS)	11	89	0
Polska 2050 Szymona Hołowni	5	93	2
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	4	95	1

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

AKCEPTACJA PREMIERA

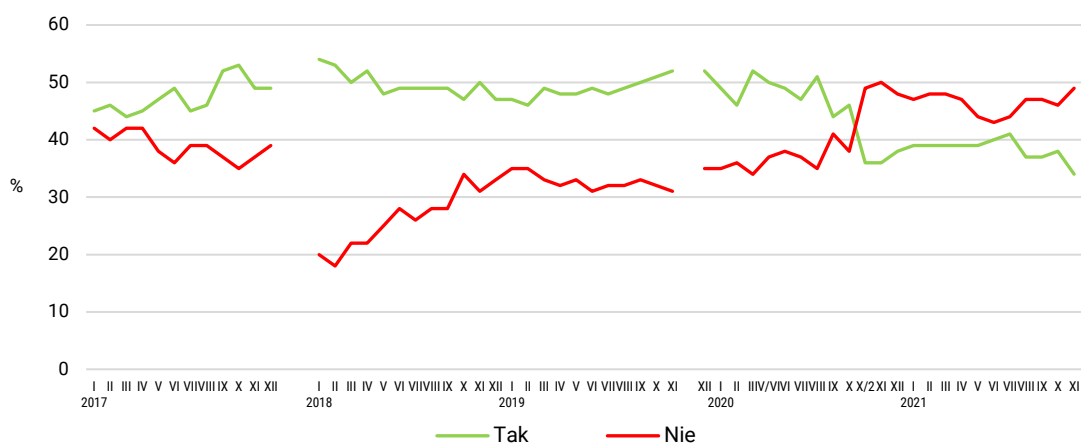
Istotnie gorsze niż miesiąc temu są także notowania premiera Mateusza Morawieckiego. Zadowolenie z tego, że stoi on na czele rządu deklaruje mniej osób niż kiedykolwiek wcześniej (34%, od października spadek o 4 punkty). Dezaprobatę wobec szefa rządu wyraża blisko połowa ankietowanych (49%, wzrost o 3 punkty).

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2020			2021										
	X/2	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
	w procentach													
Tak	36	36	38	39	39	39	39	39	40	41	37	37	38	34
Nie	49	50	48	47	48	48	47	44	43	44	47	47	46	49
Trudno powiedzieć	16	14	14	13	13	13	14	16	17	15	16	16	16	17

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Społeczno-demograficzne zróżnicowanie stosunku do premiera jest zbieżne z wcześniej omawianymi prawidłowościami. Zadowoleni z szefa rządu są przede wszystkim badani w wieku 55-64 lat (43%) i starsi (55%), mieszkańcy wsi (42%), ankietowani z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (54%) i zasadniczym zawodowym (43%) oraz osoby o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1500 zł (47%). Szczególnie dużo niezadowolonych jest natomiast wśród badanych do 44 roku życia, zwłaszcza młodych do 24 roku życia (66%) oraz mających od 25 do 34 lat (64%), a także mieszkańców dużych miast: liczących od 100 000 do 499 999 ludności (60%) oraz 500 000 i więcej (63%), respondentów z wykształceniem wyższym (64%) i osób względnie dobrze sytuowanych o miesięcznych dochodach *per capita* wynoszących co najmniej 3000 zł (63%).

Kluczowe znaczenie dla odbioru premiera ma orientacja polityczna i światopoglądowa. Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu akceptuje dwie trzecie badanych identyfikujących się z prawicą (66%), z dezaprobatą pełnienie przez niego funkcji premiera przyjmuje cztery piąte respondentów deklarujących lewicowe poglądy polityczne (80%), ale także większość określających swoje poglądy jako centrowe (60%). Ponadto im częstszy udział w praktykach religijnych, tym częstsze zadowolenie z premiera i odwrotnie.

Poparcie dla premiera dość jednomyślnie deklarują wyborcy Prawa i Sprawiedliwości. W elektoratach ugrupowań opozycyjnych jednoznacznie dominuje dezaprobatą.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	93	4	3
Lewica (Nowa Lewica, Lewica Razem, PPS)	11	75	14
Polska 2050 Szymona Hołowni	8	84	8
Konfederacja WiN (KORWiN, Ruch Narodowy, Braun)	6	76	18
Koalicja Obywatelska (PO, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	3	92	5

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w hipotetycznych wyborach do Sejmu

***

Wszystkie spośród analizowanych wskaźników pokazują pogorszenie notowań rządu w listopadzie. Największe niekorzystne dla rządu zmiany zaszły w ogólnych ocenach wyników jego działalności. Listopadowe notowania gabinetu Mateusza Morawieckiego są zbliżone do tych sprzed roku i ogólnie rzecz biorąc należą do najgorszych od początku jego funkcjonowania. Choć poziom notowań jest zbliżony do tych z drugiej połowy października i początku listopada ubiegłego roku, to wówczas obniżenie notowań rządu było dość gwałtowne i miało dość łatwo identyfikowalne przyczyny (zaostrenie prawa aborcyjnego). Obecnie zmiany są mniejsze, a ich powody zapewne bardziej złożone.

Opracowała

Beata Roguska